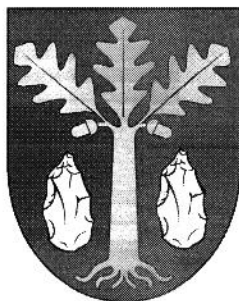

EKSPERCKIE BIURO ZARZĄDZANIA BEZPIECZEŃSTWEM PRACY

ul. Sandomierska 40
27 – 400 Ostrowiec Św.
Tel: (041) 248 00 07, Fax: (041) 265 44 50,
kom. 0608 208 286; 0664 490 505
e-mail: biuro@ebzbp.com
www.ebzbp.com

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BODZECHÓW - AKTUALIZACJA NA LATA 2009 – 2013

Zlecniodawca:

Urząd Gminy Bodzechów
z siedzibą w Ostrowcu Świętokrzyskim
ul. Mikołaja Reja 10
27 – 400 Ostrowiec Świętokrzyski

Opracował: Specjalista ds. Ochrony Środowiska Ewa Nakonieczna		Sprawdził: Kierownik Sekcji BHP, Ochrony Środowiska i Ppoż. Elżbieta Wasilewska		Zatwierdził: Dyrektor Paweł Lisowski	
Data:	Podpis:	Data:	Podpis:	Data:	Podpis:
30.10.2009		30.10.2009		30.10.2009	

Ostrowiec Świętokrzyski, październik 2009r.

Spis Treści:	Str.:
1. Wstęp.....	3
2. Informacje o podstawie prawnej, zawartości programu ochrony środowiska oraz powiązaniach z innymi dokumentami	4
3. Strategia działań.....	5
3.1. Strategia działań w zakresie zagadnień o charakterze systemowym	5
3.2. Strategia działań w zakresie dziedzictwa przyrodniczego.....	8
3.3. Zrównoważone wykorzystanie surowców, materiałów, wody i energii.....	10
3.4. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.....	12
4. Informacja o metodach wykorzystywanych przy sporządzaniu prognozy.....	15
5. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania.....	16
6. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.....	17
7. Określenie, analiza i ocena istniejącego stanu środowiska oraz potencjalnych zmian tego stanu w przypadku braku realizacji Programu.....	17
8. Określenie, analiza i ocena stanu środowiska na obszarach objętych znaczącym oddziaływaniem.....	19
9. Określenie, analiza i ocena istniejących problemów ochrony środowiska z punktu widzenia realizacji Programu w szczególności dotyczące obszarów ochronnych.....	25
10. Określenie, analiza i ocena celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia Programu	29
11. Określenie, analiza i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko.....	33
12. Przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego Programu.....	38
13. Przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w Programu wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru.....	39
14. Streszczenie.....	41

1. Wstęp.

Niniejsza prognoza została opracowana dla projektu „Programu Ochrony Środowiska dla gminy Bodzechów – Aktualizacja na lata 2009 – 2013” zgodnie z zakresem określonym w Ustawie z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008r. Nr 199, poz. 1227), w piśmie z dnia 20.08.2009r. Nr RDOŚ-26-WPN.II-0713-54/09/eI Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach oraz w piśmie z dnia 25.08.2009r. Nr SE.V-4410/69/KK/09 Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Kielcach.

Podstawowym celem jest określenie potencjalnych typów i rodzajów skutków środowiskowych na poszczególne elementy środowiska jakie mogą wystąpić w wyniku realizacji zadań przewidywanych w Programie Ochrony Środowiska. Prognoza jest dokumentem wspierającym proces decyzyjny i procedurę konsultacji programu. Wskazuje na możliwe negatywne skutki jakie mogą wystąpić w przypadku braku realizacji postanowień programu oraz wyznacza zalecenia dotyczące minimalizacji a w jej efekcie przeciwdziałaniu tym skutkom. Ponadto w prognozie została zawarta ocena stopnia i sposobu uwzględniania aspektów środowiskowych przy opracowaniu programu.

2. Informacje o podstawie prawnej, zawartości programu ochrony środowiska oraz powiązaniach z innymi dokumentami.

Postawą prawną sporządzenia niniejszej „Prognozy Oddziaływania na Środowisko Projektu Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Bodzeczów – aktualizacja na lata 2009 – 2013” jest art. 47 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008r. Nr 199, poz. 1227).

Projekt Programu Ochrony Środowiska dla gminy Bodzeczów zawiera następujące zagadnienia:

- aktualną podstawę prawną i zakres opracowania,
- opis aktualnego stanu środowiska w gminie Bodzeczów i jego zagrożenia (położenie geograficzne, sytuację demograficzną i gospodarczą, warunki geologiczne i glebowe, zasoby kopalni, warunki hydrologiczne i hydrogeologiczne, gospodarkę wodno-ściekową, lasy, warunki przyrodniczo – krajobrazowe, powietrze atmosferyczne, hałas, promieniowanie elektromagnetyczne, poważne awarie przemysłowe, materiałochłonność, wodochłonność i energochłonność, odnawialne źródła energii, zarządzanie środowiskowe, odpowiedzialność za szkody w środowisku, edukację ekologiczną),
- strategię działań (w zakresie zagadnień o charakterze systemowym, ochrony dziedzictwa przyrodniczego, zrównoważonego wykorzystania surowców, materiałów, wody i energii, poprawy jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego, ochrony klimatu),
- harmonogram rzeczowo finansowy,
- źródła finansowania realizacji zamierzonych celów Programu Ochrony Środowiska,
- wdrożenie i monitoring;

Dokumentami nadrzędnymi wobec Programu dla Gminy Bodzeczów są:

1. Polityka Ekologiczna Państwa na lata 2007 – 2010 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2011 - 2014
2. Program Ochrony Środowiska dla Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007 – 2011 (WPOŚ),

Opracowana przez:

Ekspertkę Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandomierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.
tel: (041) 2480007; fax: (041) 2654450, e-mail: biuro@ebzbp.com, www. ebzbp.com

4

3. Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Ostrowieckiego – Aktualizacja na lata 2007 – 2011, z uwzględnieniem perspektywy na lata 2012 – 2018 (PPOŚ).

3. Strategia działań.

Realizacja „Programu Ochrony Środowiska dla gminy Bodzeczów” pozwoli na osiągnięcie w perspektywie długoterminowej, zrównoważonego rozwoju gminy, gdzie ochrona środowiska stanowi nierozłączny element jej rozwoju.

Jako nadrzędny cel gminnej polityki ekologicznej został postawiony:

Stabilny wzrost jakości życia mieszkańców, przy równoczesnym umacnianiu i wzmocnieniu wartości elementów środowiska naturalnego w kręgu społeczno gospodarczym

3.1. Strategia działań w zakresie zagadnień o charakterze systemowym.

Aspekty ekologiczne w polityce sektorowej i zarządzaniu przestrzennym.

Cel:

Włączenia celów ochrony środowiska do sektorowych dokumentów strategicznych oraz przeprowadzenie oceny skutków ich realizacji na środowisko przed ich zamierzeniem.

Kierunki działań – cele krótkookresowe 2009 – 2013:

- Wzmocnienie współpracy wydziałów ochrony środowiska z instytucjami odpowiedzialnymi za przygotowanie gminnych dokumentów strategicznych,
- Wykonywanie ocen oddziaływania na środowisko dla dokumentów strategicznych.
- Upowszechnienie dorobku oraz korzyści wynikających z przeprowadzenia ocen oddziaływania na środowisko.
- Bieżąca aktualizacja planu zagospodarowania przestrzennego uwzględniająca wymagania ochrony środowiska,
- Identyfikacja konfliktów środowiskowych oraz przestrzennych i sposobów zarządzania nimi,

Opracowana przez:

Ekspertkę Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandomierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.
tel: (041) 2480007; fax: (041) 2654450, e-mail: biuro@ebzbp.com, www. ebzbp.com

5

Aktywizacja rynku do działań na rzecz ochrony środowiska.

Cel:

Wprowadzenie mechanizmów zapewniających ekonomizację ochrony środowiska

Cele krótkookresowe 2009 – 2013:

- Działania prowadzące do upowszechniania i promocji wśród mieszkańców gminy etykiet informujących o produktach ekologicznych.
- Promocja lokalnych firm wytwarzających produkty ekologiczne i urzędzenia ochrony środowiska.
- Działania edukacyjne w zakresie zrównoważonego konsumpcjonizmu.

Zarządzanie środowiskowe.

Cel

Upowszechnianie oraz wsparcie wdrażania systemów zarządzania środowiskowego w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw i administracji publicznej

Cele krótkookresowe 2009 – 2013:

- Promowanie systemów zarządzania środowiskowego (SZŚ),
- Organizowanie akcji informacyjnych lub szkoleń dotyczących EMAS,
- Zachęcanie przedsiębiorców do brania czynnego udziału w akcjach informacyjno – szkoleniowych o tematyce EMAS oraz o możliwościach korzystania z instrumentów finansowo – organizacyjno – technicznych zachęcających do wdrażania EMAS.

Edukacja ekologiczna.

Cel:

Kształtowanie nawiązków wysokiej kultury ekologicznej mieszkańców gminy, zapewnienie szerokiego dostępu do informacji o środowisku i jego ochronie

Cele krótkookresowe 2009 – 2013:

- Opracowanie gminnego programu edukacji dla zrównoważonego rozwoju,
- Realizacja programów edukacji ekologicznej całego społeczeństwa,
- Promowanie aktywnych form edukacji ekologicznej dzieci i młodzieży,
- Pomoc merytoryczna i finansowa dla szkół w realizacji działań z zakresu edukacji ekologicznej,
- Współdziałanie władz gminnych z lokalnymi mediami w zakresie prezentacji stanu środowiska i propagowanie przykładów podejmowanych działań dla jego ochrony,

Opracowana przez:

Ekspertyczne Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandomierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.
tel: (041) 2480007; fax: (041) 2654450, e-mail: biuro@ebzbp.com, www. ebzbp.com

6

- Doskonalenie współpracy władz gminnych z ekologicznymi organizacjami pozarządowymi, szkołami, przedstawicielstwami środowiska naukowego i zakładami pracy w celu efektywnego wykorzystania form edukacji,
- Wspieranie merytoryczne projektów z zakresu edukacji ekologicznej dla zrównoważonego rozwoju realizowanych przez różne podmioty,
- Udział przedstawicieli administracji publicznej szczebla lokalnego oraz przedstawicieli przedsiębiorstw z zakresu publicznego dostępu do informacji o środowisku,
- Wspieranie potencjalnych inicjatyw szkoleniowych organizowanych przez przedsiębiorstwa oraz organizacje społeczne obejmujących zagadnienia środowiskowe.
- Wdrożenie mechanizmów ułatwiających dostęp do informacji o środowisku, m.in. umieszczanie ich na stronie internetowej.

Odpowiedzialność za szkody w środowisku.

Cel:

Sprawca ponosi odpowiedzialność za szkody wyrządzone w środowisku

Cele krótkookresowe 2009 – 2013:

- Stworzenie własnej bazy danych o szkodach w środowisku powstałych na terenie gminy,
- Wprowadzenie procedury wymuszającej na sprawcach szkód w środowisku informowanie organów prowadzących taką bazę danych o zaistniałej sytuacji,
- Stworzenie procedury wymuszającej na sprawcach szkód w środowisku pokrycie wszelkich kosztów finansowych usunięcia szkód, lub działań prewencyjnych zapobiegających tym szkodom, wszelkie koszty ponosić będą sprawcy szkody,
- Informowanie społeczeństwa, prowadzenie szkoleń obejmujących zagadnienia z nowych procedur odpowiedzialności sprawcy za szkody wyrządzone w środowisku dla potencjalnych sprawców szkód (pracowników administracji publicznej, podmiotów gospodarczych, mieszkańców),
- Sprawowanie czynnej kontroli nad wywiązywaniem się sprawców szkód z obowiązków w zakresie naprawy lub zapobiegania takim szkodom,

Opracowana przez:

Ekspertyczne Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandomierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.
tel: (041) 2480007; fax: (041) 2654450, e-mail: biuro@ebzbp.com, www. ebzbp.com

7

3.2. Strategia działań w zakresie dziedzictwa przyrodniczego.

Zasoby przyrodnicze.

Cel:

Ochrona i wzrost różnorodności biologicznej i krajobrazowej gminy

Cele krótkookresowe 2009 – 2013:

- Zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych naturalnych i sztucznych, utrzymanie meandrow na wybranych odcinkach cieków,
- Zachowanie śródpolnych i śródleśnych torfowisk, terenów podmokłych, oczek wodnych, polan, wrzosowisk, muraw, niedopuszczenie do ich uproduktywienia lub też sukcesji,
- Utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych
- Utrzymanie różnorodności siedlisk przyrodniczych i gatunkowych,
- Zachowanie i ewentualne odwarzanie lokalnych i regionalnych korytarzy ekologicznych,
- Ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów,
- Szczegółna ochrona ekosystemów i krajobrazów wyjątkowo cennych, poprzez uznawanie ich za rezerwaty przyrody, zespoły przyrodniczo – krajobrazowe i użytki ekologiczne,
- Zachowanie wyróżniających się tworów przyrody nieożywionej,
- Tworzenie nowych obszarów i obiektów prawnie chronionych,
- Inwentaryzacja przyrodnicza gminy,
- Wzmocnienie roli opracowań ekofizjograficznych przy uzgadnianiu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- Intensyfikacja wdrażania i promocji programu rolnośrodowiskowego,
- Właściwy rozwój i ochrona ruchu turystycznego,
- Planowanie i prowadzenie prac hydrotechnicznych w sposób uwzględniający potrzebę zachowania i odtwarzania naturalnego charakteru rzek i ich dolin,
- Prowadzenie szkoleń i edukacji w zakresie ochrony i różnorodności biologicznej,
- Zachowanie terenu (w tym rozwój infrastrukturalny) z możliwie jak najmniejszym naruszeniem jego naturalnej rzeźby.

Opracowana przez:

Ekspertce Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandomierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.
tel: (041) 2480007; fax: (041) 2654450, e-mail: biuro@ebzbp.com, www. ebzbp.com

8

Lasy.

Cel:

Trwały rozwój zrównoważonej gospodarki leśnej

Cele krótkookresowe 2009 – 2013:

- Realizacja gospodarki leśnej w oparciu o plan urządzenia lasów i uproszczony plan urządzenia lasów wraz z inwentaryzacją stanu lasów,
 - Systematyczna zmiana struktury wiekowej i składu gatunkowego drzewostanów w celu dostosowania ich do charakteru siedliska i zwiększenia bioróżnorodności biologicznej,
 - Przebudowa drzewostanów zniekształconych w wyniku działalności człowieka,
 - Rozpoznanie stanu lasów, przeciwdziałanie pożarom, rozwojowi szkodników i chorób,
 - Prowadzenie edukacji na rzecz zrównoważonego rozwoju lasów,
 - Produkcja drewna oraz innych surowców i produktów na zasadzie racjonalnej gospodarki,
 - Sprawowanie właściwej kontroli nad lasami nie będącymi własnością Skarbu Państwa,
 - Tworzenie zrzeszeń prywatnych właścicieli lasów w celu uzyskania środków unijnych.
- Kopaliny.**
- Cel:**
Zrównoważone korzystanie z zasobów kopalni przy jednoczesnej minimalizacji niekorzystnych skutków ich eksploatacji
- Cele krótkookresowe 2009 – 2013:**
- Kontynuowanie prac w zakresie poszukiwania, rozpoznawania i dokumentowania kopalni,
 - Racjonalna gospodarka surowcami mineralnymi. Propagowanie stosowania substytutów zasobów nieodnawialnych.
 - Zapobieganie nielegalnemu wydobyciu kopalni,

Opracowana przez:

Ekspertce Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandomierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.
tel: (041) 2480007; fax: (041) 2654450, e-mail: biuro@ebzbp.com, www. ebzbp.com

9

- Ochrona perspektywiczna kopalin poprzez dokonanie stosownych zapisów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego,
- Rekultywacja i zagospodarowanie wyrobisk poeksploatacyjnych.
- Edukacja mieszkańców w zakresie odnawialnych źródeł energii,
- Nadzór nad pracami geologicznymi.

Gleby:

Cel: Ochrona środowiska glebowego przed degradacją

Cele krótkookresowe 2009 – 2013:

- Przestrzeganie zasad dobrej praktyki rolniczej (KDPR) w zakresie ochrony gleb użytkowanych rolniczo,
- Wdrażanie programów rolnośrodowiskowych uwzględniających działania prewencyjne w zakresie ochrony gleb, w tym ich erozji,
- Minimalizacja negatywnego wpływu działalności gospodarzej na stan środowiska glebowego poprzez modernizację technologii,
- Budowa płyt obornikowych i budowa zbiorników na gnojowicę (akcja edukacyjna)
- Utrzymanie jakości gleb powyżej lub co najmniej na poziomie wymaganych standardów,
- Lokalny monitoring zanieczyszczeń ziemi i gleb,
- Rekultywacja i zagospodarowanie terenów zdegradowanych.

3.3. Zrównoważone wykorzystanie surowców, materiałów, wody i energii.

Materiałochłonność wodochłonność i energochłonność.

Cel:

Wzrost efektywności zasobów wodnych oraz surowców na cele gospodarze, zwiększenie efektywności energetycznej gospodarki, zmniejszenie ilości powstających odpadów oraz minimalizacja ich negatywnego oddziaływania na środowisko

Cele krótkookresowe 2009 – 2013:

- Modernizacja procesów technologicznych w kierunku osiągnięcia najlepszej dostępnej techniki,

Opracowana przez:

Ekspertyczne Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandomierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.
tel: (041) 2480007; fax: (041) 2654450, e-mail: biuro@ebzbp.com, www. ebzbp.com

10

- Działalność szkoleniowa i informacyjna lokalnych przedsiębiorców, którzy poprzez modernizację swoich procesów produkcyjnych mogą ograniczyć opłaty za gospodarze korzystanie ze środowiska,
- Wspieranie i intensyfikacja stosowania zamkniętych obiegów wody w przedsiębiorstwach,
- Wspieranie działań prowadzących do minimalizacji zużycia materiałów, wody, energii i ilości wytwarzanych odpadów.

Energia odnawialna.

Cel: Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie gminy

Cele krótkookresowe 2009 – 2013:

- Propagowanie i edukacja ekologiczna mieszkańców gminy w zakresie zagadnień dotyczących odnawialnych źródeł energii,
- Zwiększenie wykorzystania biomasy wykorzystywanej do produkcji energii elektrycznej i ciepła,
- Wsparcie finansowe budowy nowych instalacji OZE,

Kształtowanie zasobów wodnych i ochrona przed powodzią.

Cel:

Trwały i zrównoważony rozwój zasobów wodnych gminy oraz efektywna ochrona przed powodzią

Cele krótkookresowe 2009 – 2013:

- Realizacja programu małej retencji na szczeblu gminnym,
- Modernizacja i budowa nowych wałów przeciwpowodziowych na rzece Modle i Kamienniej,
- Zwiększenie retencji wód powierzchniowych,
- Zwiększenie retencji glebowej,
- Poprawa warunków wodnych na terenach wymagających szczególnej ochrony,
- Wyznaczenie obszarów zalewowych,
- Zachowanie niezabudowanych terenów zalewowych,

Opracowana przez:

Ekspertyczne Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandomierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.
tel: (041) 2480007; fax: (041) 2654450, e-mail: biuro@ebzbp.com, www. ebzbp.com

11

- Zachowanie terenów podmokłych,
- Właściwe utrzymanie wód i urządzeń wodnych,
- Modernizacja istniejącego systemu melioracyjnego (nawadniającego i odwadniającego),
- Należyte utrzymanie koryt rzecznych,
- Modernizacja ujęć wody,
- Działanie wodoooszczędne – optymalizacja zużycia wody przy jednoczesnym tworzeniu rezerw wód w postaci ujęć awaryjnych i rezerwowych.

3.4. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego

Zasoby wodne i gospodarka wodnościekowa.

Cel:

Osiągnięcie lepszego stanu wód powierzchniowych i podziemnych

Cele krótkookresowe 2009 – 2013:

- Wspieranie monitoringu jakości wód,
- Budowa sieci kanalizacyjnej,
- Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w miejscach gdzie jest to ekonomicznie i technicznie uzasadnione,
- Budowa kanalizacji deszczowej i separatorów,
- Oczyszczenie ścieków deszczowych przed odprowadzeniem ich do wód powierzchniowych,
- Dbalność o drożność rowów melioracyjnych, rowów przydrożnych oraz przepustów pod drogami gminnymi,
- Modernizacja oczyszczalni ścieków (w przypadku zaistnienia takiej konieczności),
- Budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków w miejscach gdzie nie jest możliwe włączenie do sieci kanalizacji zbiorczej lub wywołanie nieczystości z istniejących szamb do oczyszczalni ścieków,
- Działania edukacyjne i kontrolne w zakresie przeciwdziałania odprowadzaniu nieczyszczonych ścieków komunalnych do wód lub do ziemi,
- Budowa lub modernizacja oczyszczalni lub podczyszczalni ścieków przemysłowych,
- Budowa oczyszczalni lub podczyszczalni ścieków pochodzenia rolniczego,

Opracowana przez:

Ekspertkie Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandomierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.
tel: (041) 2480007; fax: (041) 2654450, e-mail: biuro@ebzbp.com, www. ebzbp.com

12

- Eliminowanie i ograniczanie odprowadzania substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego,
- Wdrażanie Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej,
- Budowa zbiorników małej retencji.

Powietrze atmosferyczne.

Cel:

Spełnienie wymagań prawnych w zakresie jakości powietrza, standardów emisyjnych z instalacji, wymaganych przepisami prawnymi

Cele krótkookresowe 2009 – 2013:

- Wspieranie działań inwestycyjnych w zakresie ochrony powietrza realizowanych przez podmioty gospodarcze,
- Wspieranie działań na rzecz ograniczenia niskiej emisji ze źródeł komunalnych, w tym likwidacja źródeł niskiej emisji, szczególnie w miejscach przewidzianych do rozwoju turystyki,
- Rozbudowa sieci gazowej,
- Eliminowanie wysokiemisyjnych paliw na rzecz paliw gazowych, olejowych, termomodernizacje w budynkach podlegających Gminie,
- Zwiększenie wykorzystania paliw alternatywnych w tym biopaliw,
- Polepszenie stanu technicznego pojazdów z uwzględnieniem stosowania katalizatorów i benzyn bezołowiowych,
- Zmiana wyeksploatowanych, nieefektywnych kotłów węglowych na kotły energooszczędne i niskoemisyjne w budynkach podlegających Gminie,
- Poprawa stanu nawierzchni dróg gminnych,
- Wspieranie systemu monitoringu jakości powietrza,
- Edukacja ekologiczna społeczeństwa w zakresie potrzeb i możliwości ochrony powietrza w tym oszczędności energii i stosowania odnawialnych źródeł energii,

Gospodarka odpadami.

Szczegółowe cele kierunki działań związanych z gospodarką odpadami podane zostały w „Planie Gospodarki Odpadami dla Gminy Bodzechów – Aktualizacja na lata 2009 – 2013”.

Opracowana przez:

Ekspertkie Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandomierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.
tel: (041) 2480007; fax: (041) 2654450, e-mail: biuro@ebzbp.com, www. ebzbp.com

13

Hałas.

Cel: *Zmniejszenie zagrożenia mieszkańców emisją hałasu/
zwłaszcza przez środki transportu*

Cele krótkookresowe 2009 – 2013:

- Wspieranie monitoringu hałasu w środowisku, szczególnie na terenach będących pod wpływem oddziaływania szczególnie uciążliwych dróg oraz linii kolejowych,
- Wspieranie monitoringu hałasu przemysłowego,
- Realizacja inwestycji zmniejszających narażenie na hałas komunikacyjny (budowa obwodnic, ekranów akustycznych oraz pasów zieleni wzdłuż dróg),
- Ograniczanie emisji hałasu przemysłowego poprzez kontrolę jednostek emitujących ponadnormatywny hałas oraz egzekwowanie przestrzegania dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku, oraz inwestycje umożliwiające ograniczenie emisji hałasu.
- Uzyskiwanie od jednostek kontrolujących, danych na temat miejsca, częstotliwości i skali przekroczeń dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku,
- Wprowadzanie, w przypadku posiadania takich informacji, do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zapisów poświęconych ochronie przed hałasem, z wyznaczeniem stref ograniczonego użytkowania wszędzie tam gdzie jest przekroczony równowazny poziom hałasu,
- Bieżąca modernizacja nawierzchni dróg i linii kolejowych,
- Kontrola jednostek emitujących hałas oraz egzekwowanie przestrzegania dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku.
- Wspieranie zarządców dróg i linii kolejowych e zakresie ochrony przed hałasem.

Pola elektromagnetyczne.

Cel: *Minimalizacja oddziaływania pól elektromagnetycznych na zdrowie człowieka*

Cele krótkookresowe 2009 – 2013:

- Wspieranie badań zagrożenia promieniowaniem elektromagnetycznym na terenie gminy,

Opracowana przez:

Ekspertkie Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandomierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.
tel: (041) 2480007; fax: (041) 2654450, e-mail: biuro@ebzbp.com, www. ebzbp.com

14

- Wprowadzenia do planu zagospodarowania przestrzennym zapisów poświęconych ewentualnej ochronie przed działaniem pól elektromagnetycznych,
- Opracowanie procedur administracyjnych zapewniających bieżącą lokalizację źródeł pól elektromagnetycznych,
- Preferowanie niskokonfliktowych lokalizacji źródeł pól,
- Edukacja ekologiczna dotycząca rzeczywistych zagrożeń emisją pól elektromagnetycznych.

Poważne awarie przemysłowe.

Cel: *Ograniczanie skutków poważnych awarii przemysłowych, dla ludzi oraz środowiska*

Cele krótkookresowe 2009 – 2013:

- Wykreowanie właściwych zachowań społeczeństwa w sytuacji wystąpienia poważnej awarii transportu materiałów niebezpiecznych,
- Wyznaczenie miejsc do parkowania samochodów przewożących materiały niebezpieczne,
- Wyznaczenie miejsca potencjalnego magazynowania odpadów powstających w wyniku wystąpienia poważnej awarii i w czasie usuwania skutków przedostania się materiałów niebezpiecznych do środowiska podczas kolizji samochodowej,
- Monitoring potencjalnych sprawców poważnej awarii przemysłowej pod kątem spehnia wymogów bezpieczeństwa i prewencji.

4. Informacja o metodach wykorzystywanych przy sporządzaniu prognozy.

Przy sporządzeniu niniejszej prognozy autorzy wykorzystali swoją dotychczasową wiedzę i wcześniejsze doświadczenie. Wykorzystano również informacje udostępnione przez WIOŚ, Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, Starostwo Powiatowe w Ostrowcu Świętokrzyskim, Urząd Gminy w Bodzechowie.

Niniejsza prognoza będzie elementem procedury prognozy oddziaływania na środowisko w trakcie której prowadzone są konsultacje społeczne. Również projekt Programu zostanie upubliczniony i poddany opiniowaniu w ramach którego będą gromadzone a następnie uwzględnione wnioski uwagi i opinie (zgłaszane przez społeczeństwo, jak i administrację samorządową i państwową, czy podmioty gospodarcze). Należy spodziewać się, że w efekcie

Opracowana przez:

Ekspertkie Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandomierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.
tel: (041) 2480007; fax: (041) 2654450, e-mail: biuro@ebzbp.com, www. ebzbp.com

15

prowadzenia w/w. procedur projekt Programu może ulec zmianom. Oznacza to, że prognoza oddziaływania na środowisko również może wymagać korekty w stosunku do ostateczne przyjętych w Planie założeń.

5. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania.

Zgodnie z ustawą o ochronie środowiska z dnia 27 kwietnia 2001r. (t.j. Dz. U. z 2008r. Nr 25, poz. 150) gminne programy ochrony środowiska podlegają aktualizacji nie rzadziej niż raz na cztery lata. Weryfikacji powinna być poddana całość Programu a w szczególności stan aktualny, cele i zadania. Ponadto co 2 lata powinno być sporządzone sprawozdanie z realizacji postanowień i zadań zawartych w Programie. Ze względu na konieczność oceny stopnia realizacji zadań najbardziej adekwatne jest zestawienie ilościowe i jakościowe (dane mierzalne).

W powyższym sprawozdaniu powinno się znaleźć podsumowanie z postępu wdrażania określonych w programie zadań krótkoterminowych. W przypadku wprowadzania zmian w aktualnym programie należy dołączyć stosowną informację o wprowadzanych zmianach wraz z opisem jej skutków (w szczególności finansowych). Dodatkowo w sprawozdaniu tym mogą się znaleźć informacje na temat przewidywanych zmian w przyjętych już założeniach wyjściowych.

Stały monitoring systemu ochrony środowiska na terenie gminy znacznie ułatwia wczesne podejmowanie decyzji wprowadzanie działań korygujących skierowanych na właściwe zarządzanie i prawidłowe działanie systemu gospodarki odpadami. Do określenia tych wartości będą wykorzystywane wskaźniki realizacji Programu. W projekcie Programu zaproponowane zostały wskaźniki monitoringu, które w znacznej mierze ułatwiają jednoznacznie ocenę i weryfikację stanu ochrony środowiska na poziomie gminy. Zaproponowane wskaźniki jakościowe umożliwią dokonanie ogólnej charakterystyki wdrożonego systemu ochrony środowiska natomiast wskaźniki ilościowe zaprezentują szczegółowo, na podstawie konkretnych wartości liczbowych skuteczność systemu. Zamieszczone w projekcie Programu propozycje wskaźników monitorowania jego realizacji są właściwe i pozwalają ocenić zmiany jakie nastąpią w środowisku w wyniku jego realizacji.

Opracowana przez: _____ 16

Ekspertyczne Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandomierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.
tel: (041) 2480007; fax: (041) 2654450, e-mail: biuro@ebzbp.com, www. ebzbp.com

6. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.

Realizacja Programu Ochrony Środowiska dla gminy Bodzechów nie tworzy żadnych konsekwencji dla ewentualnych skutków środowiskowych, których charakter mógłby mieć znaczenie transgraniczne. Skala przedsięwzięć zaproponowanych do realizacji w ramach Programu ma charakter regionalny i ewentualne negatywne oddziaływanie będzie miało charakter lokalny. Na etapie prognozy stwierdzono, że realizacja Programu nie wskazuje na możliwość negatywnego transgranicznego oddziaływania na środowisko, mogącego objąć terytorium innych państw.

7. Określenie, analiza i ocena istniejącego stanu środowiska oraz potencjalnych zmian tego stanu w przypadku braku realizacji Programu.

Gmina Bodzechów powstała 1 stycznia 1973 roku, a siedzibą Urzędu Gminy jest Ostrowiec Świętokrzyski.

Gmina położona jest w północno-wschodniej części województwa świętokrzyskiego w powiecie ostrowieckim okalając miasto Ostrowiec Świętokrzyski z wyjątkiem północno-zachodniej części miasta sąsiadując:

- od zachodu i północnego zachodu z gminą Kunów,
- od północy z gminą Siemno, która należy do województwa mazowieckiego,
- od południowego zachodu z gminą Wasńów,
- od południa częściowo z gminami: Sadowice i Ćmielów,
- od wschodu z gminą Ćmielów,
- od północnego wschodu z gminą Białów.

Zgodnie z podziałem fizyczno - geograficznym Polski (J.Kondracki 1994 r) gmina Bodzechów położona jest w makroregionie Wyżyny Kieleckiej w obrębie mezoregionów: Wyżyna Sandomierska (zwana również Wyżyna Opatowską) i Pogórze Iłżeckie, rozdzielonych pradoliną rzeki Kamiennej.

Powierzchnia gminy wynosi 122,8 km² i zamieszkuje ją 13 801 mieszkańców – stan na 31.12.2008r. Na przestrzeni ostatnich 6 lat liczba ludności zwiększyła się o 369 osób. Średnia gęstość zaludnienia wynosi 112,38 osób na km². W skład gminy administracyjnie wchodzi 27 sołectw: Bodzechów, Broniszowice, Ćmielów, Denkówek, Gozdzielin, Gromadziec, Jędrzejowice, Jędrzejów, Kosowice, Magoniec, Miłków, Miłkowice, Mychów, Mychów

Opracowana przez: _____ 17

Ekspertyczne Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandomierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.
tel: (041) 2480007; fax: (041) 2654450, e-mail: biuro@ebzbp.com, www. ebzbp.com

Kolonia, Nowa Dębowa Wola, Podszkodzie, Przyborów, Romanów, Samówek Duży, Samówek Mały, Stara Dębowa Wola, Sudół, Szewna, Szwarszowice, Szyby, Świrna, Wólka Bodzechowska.

W gminie Bodzechów, ze względu na jej podmiejski charakter oraz z uwagi na atrakcyjne tereny pod zabudowę mieszkalną zauważa się stały przyrost liczby mieszkańców, spowodowany przede wszystkim migracją ludności z zewnątrz.

Mocno zróżnicowany zarówno pod względem ukształtowania powierzchni jak też gleb obszar gminy tworzy bardzo ciekawą mozaikę geograficzno-przyrodniczą. Tereny mało urodzajne na płn. od rz. Kamiennej pokrywają rozległe kompleksy Lasów Ilżeckich, natomiast na pld. dominują lessowe rodzaje gleby (brunatnoziemy i czarnoziemy) obszary rolnicze Wyżyny Opatowsko-Sandomierskiej.

Z powierzchni **12228 ha:**

- ca' 7716 ha (63,1 %) stanowią użytki rolne:
 - grunty orne 6663 ha (w tym: klas I-III 3878 ha, klas IV-VI 2785 ha)
 - sady ca' 250 ha,
 - trwale użytki zielone ca' 770 ha
- ca' 3454 ha - 28,3% stanowią lasy (w tym lasy ochronne - 1926 ha, lasy prywatne 1000 ha),
- ca' 1076 ha - 8,8% to pozostałe tereny

Wszystkie działania zaproponowane do realizacji w ramach Programu Ochrony Środowiska dla gminy Bodzechów mają z założenia na celu poprawę stanu środowiska na terenie gminy i tym samym pozytywnie będą wpływać na zdrowie człowieka. W związku z rozwojem gospodarczym i poziomem konsumpcji, zwiększająca się presja na tereny cenne przyrodniczo i nieurbanizowane brak realizacji zapisów programu prowadzić będzie do pogorszenia wszystkich komponentów środowiska.

Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji programu:

- pogorszenie jakości wód powierzchniowych i podziemnych (źródłem zanieczyszczenia wód są nieczyszczone lub niedostatecznie oczyszczone ścieki; niewłaściwe postępowanie z nawozami i środkami ochrony roślin; punktowe źródła zanieczyszczeń: dzikie wysypiska odpadów, nieszczelne szamba; niedostateczny

Opracowana przez: _____ 18

rozwój sieci kanalizacji; ścieki opadowe i spływy powierzchniowe z terenów zanieczyszczonych, dróg, parkingów),

- zmniejszanie się zasobów wodnych,
- zwiększone zagrożenie suszą glebową,
- degradacja gleb,
- utrata różnorodności ekologicznej i cennych przyrodniczo terenów,
- degradacja walorów krajobrazu,
- pogorszenie jakości powietrza,
- zwiększająca się liczba mieszkańców narażonych na ponadnormatywne natężenie hałasu,
- wzrost zużycia surowców, wody i nadmierna eksploatacja kopalni,
- pogorszenie jakości życia mieszkańców,
- pogorszenie stanu zabytków w związku ze złym stanem środowiska.

8. Określenie, analiza i ocena stanu środowiska na obszarach objętych znaczącym oddziaływaniem.

Z analizy projektu Programu, wynika, że znaczące oddziaływanie mogą powodować następujące działania:

- budowa kanalizacji,
- modernizacja istniejących systemów melioracyjnych,
- budowa sieci gazowej,
- budowa lub modernizacja dróg,
- budowa zbiorników małej retencji,

Przez teren gminy przepływa 5 rzek: Kamienna, Modła, Kamionka, Jędrzejówka i Ćmielówka.

Sieć rzeczna na terenie gminy jest nierównomierna.

Główny system rozmięty jest na południe od doliny rzeki Kamiennej, gdzie dominującą rolę spełnia rzeka Kamionka odwadniająca centralną część gminy.

Na północ od doliny Kamiennej w zasadzie nie obserwuje się sieci rzecznej.

Występują tylko pojedyncze, niewielkie podmokłe dolinki o charakterze erozyjno - denudacyjnym.

Opracowana przez: _____ 19

Kamienna – rzeka o długości 118,5km w granicach województwa (całkowita długość 138,3km) i powierzchni zlewni 2007,9km² uchodzi do Wisły w 324,5km jej biegu. Poza granicami województwa znajduje się źródłowy i ujściowy odcinek rzeki Kamiennej. W obrębie gminy prowadzi wody V klasy czystości.

Kamionka jest prawobrzeżnym dopływem Kamiennej o długości 19,7km i powierzchni zlewni 87,0km². Uchodzi do Kamiennej na terenie Ostrowca Świętokrzyskiego. Kamionka przy ujściu do Kamiennej (punkt kontrolno – pomiarowy) prowadzi również wody V klasy czystości.

Pod względem hydrogeologicznym rejon gminy Bodzeczów należy do Regionu Świętokrzyskiego.

W regionie tym wody występują w kilku piętrach wodonośnych: środkowodewońskim, górnodewońskim, permotriasowym, górnojurskim oraz czwartorzędowym. Największe znaczenie dla zaopatrzenia w wodę mają poziomy wodonośne permu, trasu i jury.

Północno wschodnia część gminy leży na Głównym Zbiorniku Wód Podziemnych GZWP 420 Wierzbica - Ostrowiec.

pozostała część gminy leży na Użytkowym Zbiorniku Wód Podziemnych - UZWP.

Na terenie gminy woda eksploatowana jest w ujęciach: Szewna, Miłków, Jedzejów, Mirkowiec, Broniszowice, Magonie.

Badanie monitoringowe wód podziemnych na terenie województwa świętokrzyskiego wykonane w 2006r. wykonane przez Państwowy Instytut Geologiczny obejmowały 31 punktów pomiarowych sieci Krajowej. Jeden z punktów pomiarowych był zlokalizowany na terenie gminy Bodzeczów. Próbkę wody pobrano w okresie od 29 września do 16 listopada.

Oznaczono w nich 41 składników / własności wody: amoniak, antymon, arsen, azotany, azotyny, bar, bor, brom, chlorki, chrom, cynk, fluorki, fosforany, glin, kadm, kobalt, krzemionkę, magnez, miedź, molibden, nikiel, odczyn pH, ołów, potas, przewodność elektryczną, selen, siarczany, sól, srebro, stront, temperaturę, temperaturę tlen rozpuszczony, tytan, wanad, wapń, węgiel organiczny, wodorowęglany, zasadowość ogólną, zawiesinę ogólną i żelazo.

Jakość wody w punktach monitoringowych w 2006 r. kształtowała się następująco: w jednym punkcie występowała woda I klasy (woda bardzo dobrej jakości), w 9 – woda II klasy (dobrej jakości), w 10 – III klasy (zadawalającej jakości), w 7 – IV klasy (niezadawalającej jakości) i w 4 – V klasa (złej jakości).

Opracowana przez: _____ 20

Ekspertkie Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandomierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.
tel: (041) 2480007; fax: (041) 2654450, e-mail: biuro@ebzbp.com, www. ebzbp.com

Cała gmina Bodzeczów leży w obrębie Obszaru Chronionego Krajobrazu rzeki Kamiennej.

1. Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Kamiennej (OCHKDK) położony jest w północnej części województwa na terenie gmin: Brody Hżeckie, Kunów, Białów, Bodzeczów oraz w częściach gmin: Wasńów, Wąchock, Mirzec, Suchedniów, Skarżysko Kościelne. Zajmuje on powierzchnię 73 376 ha, granicząc od północy z województwem mazowieckim.

Obszar ten posiada silnie zróżnicowaną i bogatą roślinność. Związane jest to z dużym urozniczeniem podłoża skalnego, rzeźby, gleb, a także działalnością ludzką. Siedliska oligotroficzne występują na terenach piaszczysto-łasiastych pokrytych osadami plejstocenicznymi. Są to świeże bory sosnowe i bory mieszane występujące w lasach Hżeckich. W tych lasach spotkać można rzadkie i prawie chronione rośliny: wawrzynek głowkowy, wisienka stepowa, zawilec wielkokwiatowy, len złocisty, aster gawędka. Osobliwością florystyczną są murawy i zarośla kserotermiczne ze stepową osinicą jana. Na lessowych glebach Wyrzyny Sandomierskiej na prawym brzegu Kamiennej zachowały się fragmentarycznie żywe grądowe lasy liściaste z rzadkimi i prawie chronionymi roślinami takimi jak: tojad dziobaty, tojad modawski, pluskwica europejska i dzwonecznik wonny. We fragmentach borów mieszanych i grądów, muraw i zarośli kserotermicznych występują rośliny prawie chronione i rzadkie takie jak: powojnik prosty, olesnik górski, obuwik pospolity, ostrożeń pannowski, naparstnica wielkokwiatowa i inne. Dużą wartość przyrodniczą przedstawiają rezerwy leśne Modrzewie, Ulów, Lisiny Bodzeczowskie, Rososhaez. Interesująca flora naczyniowa występuje także na terenie rezerwan leśnego i przyrody nieożywionej Krzemionki Opatowskie. Ciekawe formy skalne podlegają ochronie na terenie rezerwatów Skaly pod Adamowem i Skaly w Krynkach.

Licznie na tym obszarze występują zabytki kultury europejskiej, a nawet światowej. W rezerwacie archeologicznym Rychno udokumentowane są paleolityczne kopalnie czerwonych barwników hematytowych, zaś w uznawanym za Narodowy Pomnik Historii rezerwacie w Krzemionkach Opatowskich znajdują się udostępnione do zwiedzania szybki podziemne neolityczne kopalni krzemieni pasiastych. W dolinie Kamiennej zachowały się także pozostałości zakładów metalurgicznych, zbudowanych w XIX w., okresie działalności na tym terenie St. Saszica i W. Druckiego-Lubeckiego.

Najważniejszą ekologiczną funkcją obszaru jest ochrona wód podziemnych i powierzchniowych oraz odtworzenie i zachowanie przez dolinę rzeki Kamiennej funkcji

Opracowana przez: _____ 21

Ekspertkie Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandomierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.
tel: (041) 2480007; fax: (041) 2654450, e-mail: biuro@ebzbp.com, www. ebzbp.com

korytarza ekologicznego. Powinien on spełniać ponadto rolę klimatotwórczą i aerosanitarną, w większych ośrodkach miejskich tego obszaru.

2. Rezerwat przyrody „Lisiny Bodzechowskie” - o powierzchni 36,59 ha – utworzony w celu zachowania wielogatunkowego zbiorowiska leśnego lasu mieszanego o charakterze naturalnym porastającego jary lessowe. Utworzony został na podstawie Zarządzenia MLiPD z dnia 5.05.1959 roku. Rezerwat ten położony jest na terenie obrębu Ćmielów w leśnictwie Przyborów. Na terenie rezerwatu stwierdzono 67 drzew o rozmiarach odpowiadającym drzewom pomnikowym: Dąb Szypulkowy, Klon Zwyczajny, Jawor., Topola, Lipa, Grab, Głóg, Grusza. Ponadto w pniu pomnikowego Dębu bezszypulkowego stwierdzono rój dzikich pszczoł. Na terenie rezerwatu występują następujące rośliny prawnie chronione: Piżmaczek wiosenny, Parzydło leśne, Kopytnik pospolity, Bluszcz pospolity, Lilia złotogłów, Pierwiosnka lekarska, Kalina korolowa.

3. Rezerwat przyrody „Krzemionki Opatowskie” - o nr ewidencyjnym 054 - o powierzchni 378,81 ha – utworzony dla ochrony pradziejowych pól górnicych, na których wydobywano krzemień dolnostrarski oraz flory pola górnicych pokrytego neolitycznymi zrobami. Został uznany za rezerwat przyrody Zarządzeniem Ministra Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 27.06.1995r. za rezerwat ochrony częściowej. Obszary o powierzchni 362,78 ha, znajdujące się w granicach administracyjnych gminy Bodzechów, oznaczone w ewidencji gruntów obrębu Sudół jako działki nr 422/1/914, 466/884, 439/921, 440/920, 441/919, 443/1/915, 442/2/917, 442/3/918, od 824 do 840, od 842 do 846, 927 oraz działki 478/1878 (część) i 443/21/916 (część). Na terenie rezerwatu zarejestrowano 384 gatunki roślin, w tym 39 to rośliny rzadkie i chronione tj.: Wawrzynek główkowy, Wiśnia karłowata, Zawilec wielkokwiatowy, Goryczka krzyżowa, Lilia złotogłów, Pierwiosnka lekarska, Dziewięcił bezłodygowy, Orlik pospolity, Obuwik pospolity, Konwalia majowa, Ostrożeń panoński, Buławik czerwon, Oman wąskolistny, Pepawa różyczkolistna, Żebrzyca roczna, Okrzyń szerokolistny, Powojnik prosty, Nawrot lekarski, Kozłówek wąskolistny, Ozanka właściwa, Marzanka barwierska i inne. Na terenie rezerwatu zlokalizowany jest Zachowawczy Drzewostan Nasienny o powierzchni 59,13 ha. Drzewostan ten zakwalifikowano do kategorii ochronnej populacji a obiektem ochrony jest dąb bezszypulkowy.

Opracowana przez: _____ 22

Eksperckie Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandonierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.
tel: (041) 2480007; fax: (041) 2654450, e-mail: biuro@ebzbp.com, www. ebzbp.com

Ochroną objęto także ciekawe twory przyrody - osobliwą skałkę wysokości kilku metrów w Szewnej oraz głaz narzutowy w lesie k. Czamej Gliny.

Na terenie Gminy Bodzechów znajdują się następujące obiekty wpisane do rejestru zabytków:

- Bodzechów - pozostałości dworu (nr rej. 459 z dnia 15.04.1967r.)
- Bodzechów - park podworski (nr rej. 459 z dnia 15.04.1967r.)
- Bodzechów - budynek stajni dworskiej (nr rej. 459 z dnia 15.04.1967r.)
- Bodzechów - budynek obory dworskiej (nr rej. 459 z dnia 15.04.1967r.)
- Mychów - kościół par. p.w. św. Barbary (nr rej. 472 z dnia 18.03.1957r.)
- Szewna - kościół par. p.w. św. Mikołaja bpa (nr rej. 363 z dnia 06.03.1967r.)
- Szewna - budynek wikariatów (nr rej. 363 z dnia 06.03.1967r.)
- Szewna - kaplica św. Anny (nr rej. 363 z dnia 06.03.1967r.)
- Szewna - dom służby kościelnej (nr rej. 363 z dnia 06.03.1967r.)
- Szwarszowice - wiatrak holenderski (nr rej. 563 z dnia 27.08.1970r.)

Obecnie na terenie gminy Bodzechów nie ma zatwierdzonych obszarów ochronnych Natura 2000. Jednakże planuje się utworzenie trzech obszarów. Ich lokalizację przedstawiono na rysunku Nr 4.

Dolina Kamiennej – kod obszaru PLH 26 09 o powierzchni 2731,8 ha. Położony częściowo na terenie gmin Bodzechów, Ćmielów i Bałtów. Ostoje stanowi rozległa dolina Kamiennej, która jest klasyczna równina denudacyjna, jej wysokości rzadko przekraczają 200m.n.p.m. Od Ćmielowa Kamienna wykorzystuje zagłębienie uskoku i płynie w kierunku północnym. Na tym odcinku tworzy dwa małowodne przełomy, jeden w Podgrodziu, drugi w Bałtowie. Dla tego terenu charakterystyczne są strome lessowe lub wapienne krawędzie urozmaicone przez liczne odstonięcia skał wapiennych, wąwozy jaskinie i jary. Dolina rzeki jest rozległa i podlega zalewom. Obfituje w starorzecza i zastoiska. Obszar ma silnie zróżnicowaną i bogatą roślinność. Związane jest to z dużym urozmaiceniem podłoża skalnego, rzeźby, gleb a także z działalnością ludzką. Na siedliskach oligotroficznym a także piaszczysto – ilastym dominują świeże bory sosnowe i bory mieszane. Na glebach lessowych, zwłaszcza na zboczach Kamiennej zachowały się fragmentarycznie żyzne łąkowe lasy liściaste z rzadkimi i prawnie chronionymi roślinami takimi jak: Tojad moldawski, Tojad dziobaty, Uludka leśna, Groszek wschodniokarpacki. Dużą wartość przyrodniczą przedstawiają rezerwy leśne Modrzewic, Ulów i położony na terenie gminy Bodzechów Lisiny Bodzechowskie.

Opracowana przez: _____

Eksperckie Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandonierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.
tel: (041) 2480007; fax: (041) 2654450, e-mail: biuro@ebzbp.com, www. ebzbp.com

Ogółem stwierdzono tu występowanie 13 typów siedlisk przyrodniczych z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, zajmujących łącznie ponad 42% obszaru. Do najcenniejszych należą murawy kserotomiczne, w tym szczególnie naskalne oraz osinowe, z wieloma cennymi i zagrożonymi gatunkami. (np. Turzyca stopowata, Osinica powabna, Osinica Jana, Kosaciec bezlistny), łąki o różnym stopniu uwilgotnienia, łąki oraz starorzecza, a także niewielkie fragmenty łęgowych lasów dębowo – wiązowo – jesionowych. Znaczenie obszaru podnosi zdecydowanie fakt, iż występuje tu jedna z najliczniejszych w Polsce populacji owuwika pospolitego.

Występuje tutaj także II gatunków zwierząt z II załącznika Dyrektywy Siedliskowej : Mopek, Nocok duży (gatunki sasków z rodziny nietoperzy), Bóbr europejski, Wydra europejska, Traszka grzebieniasta, Kunak niżyny, Boleń (ryba z rodziny karpiowatych, Trzepla zielona (gatunek owadów z rodziny ważek), Modraszek telejus, Czerwoniec nieparek (owady z rzędu motyli), Pachnica dębowa (owad z rzędu chrząszczy). Dla tego ostatniego planowana ostoja jest szczególnie ważna, gdyż chroni ona dwa bardzo dobrze zachowane i o naturalnym charakterze stanowiska (Lisiny Bodzechowskie i Ulów). Podobne znaczenie ostoja ma dla norka dużego (w Rudzie Kościelnej kolonia rozrodcza licząca około 300 osobników). Populacje kumaka niżynego i traszki grzebieniastej charakteryzują się dużą liczebnością.

Naturalny charakter rzeki i występujące rozlewiska na utworach węglanowych wapieni jurajskich znajdują się pomiędzy Ostrowcem a Cmielowem stanowią dogodne siedliska dla występowania męczaków. Dolina Kamiennej jest miejscem łęgów takich gatunków jak: Orlak krzykliwy, Krwawodziób, Bekas kszyc, Derkacz, Wodnik zwyczajny.

Dolina kamiennej stanowi ważny korytarz ekologiczny o randze krajowej. Ostoja posiada także znaczne walory krajobrazowe, zwłaszcza w odcinkach przelomowych doliny Kamiennej z licznymi odsłoniczami skalnymi, jaskiniami oraz głębokimi wąwozami.

Głównym zagrożeniem jest naturalna sukcesja roślinności krzewiastej i drzewiastej na murawach kserotomicznych powodująca wyparcie gatunków runa, osuszanie powierzchni zajętych przez wilgotne łąki i zabagnienia. Zagrożeniem dla fauny ostoi może być zmiana sposobu użytkowania gruntów, np. osuszanie i przekształcanie łąk w grunty orne.

Krzemionki Opatowskie – kod obszaru PLH26 15 o powierzchni 691,1ha. Położony częściowo na terenie gmin Bodzechów i Białów. Są to tereny głównie zajęte przez zbiatorowiska lesne, w tym bory sosnowe i mieszane, łąki oraz świetliste dąbrowy.

Opracowana przez:

Ekspertkie Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandomierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.
tel: (041) 2480007; fax: (041) 2654450, e-mail: biuro@ebzbp.com, www. ebzbp.com

24

Niewielkie powierzchnie zajmują także murawy kserotomiczne, mają one charakter wilgotny i wyształcają się na dawnych polach pogórnicych lub w okolicy nieczynnych wyrobisk wapienia. Obszar położony jest na płaskiej równinie denudacyjnej, w dużej mierze zbudowanej z wapieni jurajskich, pokrywanych cienką powłoką piaszczystych i piaszczysto gliniastych osadów plejstocenich. W południowej części występują łąki krasowe, doliny erozyjne oraz antropogeniczne deformacje powierzchni w postaci wyrobisk dawnych kamieniołomów. Cały teren jest suchy, pozbawiony zbiorników i cieków wodnych.

Na tym obszarze urzysniają się dość duże powierzchnie zajęte przez świetliste dąbrowy i zbiatorowiska łąkowe. Pozostałe drzewostany mają charakter głównie gospodarczy i stanowią podstawowe fitocenozy obszaru, są to m. im. bór subkontynentalny oraz bór suboceaniczny. Łącznie stwierdzono tu występowanie 3 typów siedlisk z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, pokrywających ponad 16% obszaru. We florze roślin naczyniowych wyróżnia się duża grupa gatunków reliktowych oraz rzadkich i zagrożonych.

Wzgórze Kunowskie PLH 26 31 – o powierzchni 2 114,2 ha, położony częściowo w gminie Bodzechów (na terenie Cmielowa). Ogółem stwierdzono 11 typów siedlisk przyrodniczych objętych ochroną, m.in. murawy kserotomiczne łąki o różnym stopniu wilgotności oraz starorzecza.

9. Określenie, analiza i ocena istniejących problemów ochrony środowiska z punktu widzenia realizacji Programu w szczególności dotyczące obszarów ochronnych.

Stopień i zakres lokalnego oddziaływania zależeć będzie przede wszystkim od lokalizacji danego przedsięwzięcia, czy będzie ono realizowane na terenach zurbanizowanych, obszarach użytkowanych rolniczo, czy na obszarach cennych przyrodniczo i chronionych, gdzie zakres negatywnego oddziaływania może być największy. Na terenie gminy Bodzechów są zlokalizowane znaczne tereny podlegające szczególnym zasadom ochrony przyrody. W województwie świętokrzyskim granice obszarów chronionego krajobrazu z opisem i ograniczeniami dotyczącymi ich użytkowania uregulowane są rozporządzeniami Wojewody Świętokrzyskiego, które publikowane są w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego, m.in.: Rozporządzenie Wojewody Świętokrzyskiego Nr 89/2005 z dnia 14 lipca 2005r. w sprawie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu w województwie świętokrzyskim (Dz. U. Woj. Święt. Nr 156, poz. 1950) oraz w Rozporządzeniu Wojewody

Opracowana przez:

Ekspertkie Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandomierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.
tel: (041) 2480007; fax: (041) 2654450, e-mail: biuro@ebzbp.com, www. ebzbp.com

25

Świętokrzyskiego Nr 17/2009 dnia 28 stycznia 2009r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Święt. Nr 42, poz. 629).

Na obszarze rezerwatu przyrody zabrania się:

- 1) pozyskiwania, niszczenia lub uszkodzenia drzew i innych roślin, z wyjątkiem przypadków uzasadnionych potrzebami gospodarstwa rezerwatowego, ujętych w planie ochrony,
- 2) zbioru wszystkich dziko rosnących roślin, a w szczególności owoców, nasion i grzybów, z wyjątkiem zbioru nasion na potrzeby hodowli lasu,
- 3) polowania, chwytania, płoszenia i zabijania dziko żyjących zwierząt, niszczenia nor i legowisk zwierzęcych, gniazdz ptasich i wybierania jaj,
- 4) wysypywania, zakopywania i wylwania odpadów lub innych nieczystości, innego zanieczyszczania wód i gleby oraz powietrza,
- 5) wydobywania, usuwania i przemieszczania skał i minerałów,
- 6) niszczenia gleby lub zmiany sposobu jej użytkowania w szczególności przez pozyskiwanie ściółki leśnej, z wyjątkiem przypadków uzasadnionych koniecznością prowadzenia prac konserwatorskich przy obiektach zabytkowych oraz prac archeologicznych,
- 7) zakłócania ciszy,
- 8) palenia ognisk,
- 9) stosowania środków chemicznych w gospodarce leśnej,
- 10) zmiany stosunków wodnych,
- 11) umieszczania na obszarze rezerwatu przyrody tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków nie związanych z ochroną, z wyjątkiem znaków drogowych i innych znaków związanych z ochroną porządku i bezpieczeństwa,
- 12) wstępu na teren rezerwatu przyrody poza miejscami wyznaczonymi przez Wojewodę, z wyjątkiem służb leśnych, służb ochrony przyrody oraz służb ochrony zabytków,
- 13) ruchu pojazdów, z wyjątkiem pojazdów służb leśnych, służb ochrony przyrody oraz służb ochrony zabytków.

Na terenach Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Kamiennej wprowadzono zakazy:

- 1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;

Opracowana przez:

Ekspertkie Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandomierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.
tel: (041) 2480007; fax: (041) 2654450, e-mail: biuro@ebzbp.com, www. ebzbp.com

26

- 2) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 3) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- 4) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;

W rezerwach przyrody ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2004r. Nr 92, poz. 880) zabrania się:

- 1) budowy lub rozbudowy obiektów budowlanych i urządzeń technicznych, z wyjątkiem obiektów i urządzeń służących celom rezerwatu przyrody;
- 2) chwytania lub zabijania dziko występujących zwierząt, zbierania lub niszczenia jaj, postaci młodocianych i form rozwojowych zwierząt, umyślnego płoszenia zwierząt kręgowych, zbierania poroży, niszczenia nor, gniazd, legowisk i innych schronień zwierząt oraz ich miejsc rozrodu;
- 3) polowania, z wyjątkiem obszarów wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych ustanowionych dla rezerwatu przyrody;
- 4) pozyskiwania, niszczenia lub umyślnego uszkodzenia roślin oraz grzybów;
- 5) użytkowania, niszczenia, umyślnego uszkodzenia, zanieczyszczania i dokonywania zmian obiektów przyrodniczych, obszarów oraz zasobów, tworów i składników przyrody;
- 6) zmiany stosunków wodnych, regulacji rzek i potoków, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody;
- 7) pozyskiwania skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, minerałów i bursztynu;
- 8) niszczenia gleby lub zmiany przeznaczenia i użytkowania gruntów;
- 9) palenia ognisk i wyrobów tytoniowych oraz używania źródeł światła o otwartym płomieniu, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 10) prowadzenia działalności wytwórczej, handlowej i rolniczej, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony;
- 11) stosowania chemicznych i biologicznych środków ochrony roślin i nawozów;

Opracowana przez:

Ekspertkie Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandomierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.
tel: (041) 2480007; fax: (041) 2654450, e-mail: biuro@ebzbp.com, www. ebzbp.com

27

- 12) zbiorniki występujących roślin i grzybów oraz ich części, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 13) połowu ryb i innych organizmów wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony lub zadaniach ochronnych;
- 14) ruchu pieszego, rowerowego, narciarskiego i jazdy konnej wierzchem, z wyjątkiem szlaków i tras narciarskich wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 15) prowadzenia psów na obszary objęte ochroną ścisłą i czynną, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych w planie ochrony oraz psów pasterskich wprowadzanych na obszary objęte ochroną czynną, na których plan ochrony albo zadania ochronne dopuszczają wypas;
- 16) wspinaczki, eksploracji jaskiń lub zbiorników wodnych, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 17) ruchu pojazdów poza drogami publicznymi oraz poza drogami położonymi na nieruchomościach będących w trwałym zarządzie parku narodowego, wskazanymi przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 18) umieszczania tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków niezwiązanych z ochroną przyrody, udostępnianiem parku albo rezerwatu przyrody, edukacją ekologiczną, z wyjątkiem znaków drogowych i innych znaków związanych z ochroną bezpieczeństwa i porządku powszechnego;
- 19) zakłócania ciszy;
- 20) używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego, uprawiania sportów wodnych i motorowych, pływania i żeglowania, z wyjątkiem akwenów lub szlaków wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 21) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu;
- 22) biwakowania, z wyjątkiem miejsc wyznaczonych przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 23) prowadzenia badań naukowych bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
- 24) wprowadzania gatunków roślin, zwierząt lub grzybów, bez zgody ministra właściwego do spraw środowiska;
- 25) wprowadzania organizmów genetycznie zmodyfikowanych;
- 26) organizacji imprez rekreacyjno-sportowych - bez zgody regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

Opracowana przez:

Ekspertkie Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandomierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.
tel.: (041) 2480007; fax: (041) 2654450, e-mail: biuro@cbzbp.com, www. cbzbp.com

28

- Na obecnych jak i planowanych terenach Natura 2000 ustawą z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2004r. Nr 92, poz. 880) zabrania się podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności:
- 1) pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub
 - 2) wpływając negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
 - 3) pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

10. Określenie, analiza i ocena celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia Programu.

Cele ochrony Środowiska określają przede wszystkim Polityka ekologiczna państwa, ustawa Prawo ochrony środowiska, Program Ochrony Środowiska dla Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007 – 2011 (WPOŚ), oraz Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Ostrowieckiego – Aktualizacja na lata 2007 – 20011, z uwzględnieniem perspektywy na lata 2012 – 2018 (PPOŚ).

Podstawowym założeniem Polityki ekologicznej państwa jest przestrzeganie zasady zrównoważonego rozwoju w poszczególnych sektorach gospodarki oraz życia w społeczeństwie. Podstawowym celem dostosowania się do tej zasady jest ochrona zasobów i walorów środowiska w stanie, który zapewni stałe korzystanie z nich przez obecne i przyszłe pokolenie. Niezmiernie ważne staje się zachowanie trwałości funkcjonowania procesów przyrodniczych, naturalnej różnorodności biologicznej.

Nadrzędnym strategicznym celem Polityki ekologicznej państwa jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju (mieszkańców, zasobów przyrodniczych i infrastruktury społecznej) i tworzenie podstaw do zrównoważonego rozwoju społeczno – gospodarczego. Realizację tego celu osiągnąć jest poprzez niezbędne działania organizacyjne, inwestycyjne, tworzenie regulacji dotyczących zakresu korzystania ze środowiska i regulamentowania poziomu tego wykorzystania w najważniejszych obszarach ochrony środowiska.

Opracowana przez:

Ekspertkie Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandomierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.
tel.: (041) 2480007; fax: (041) 2654450, e-mail: biuro@cbzbp.com, www. cbzbp.com

29

Najważniejszymi celami polityki ekologicznej państwa przewidzianymi do realizacji w Programie są:

1. Wzmocnienie systemu zarządzania ochroną środowiska poprzez:
 - prowadzenie edukacji ekologicznej dla zapewnienia akceptacji społecznej dla podejmowanych programów ochrony środowiska,
 - promocji przyjaznych środowisku postaw konsumencyjnych,
 - wspieraniu aktywności podmiotów gospodarczych wdrażających systemy zarządzania środowiskowego,
 - wzmocnieniu roli planowania przestrzennego jako instrumentu ochrony środowiska,
 - wprowadzeniu pełnej odpowiedzialności sprawcy za szkody w środowisku jako elementu realizacji zasady „zanieczyszczający płaci”.
2. Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody polegające na:
 - wznacznieniu krajowego systemu obszarów chronionych,
 - weryfikacji i uporządkowaniu systemu obszarów chronionych w ramach sieci Natura 2000,
 - wspieraniu rozwoju wielofunkcyjnej gospodarki leśnej,
 - wspieraniu programów rolniczych zapewniających zrównoważone korzystanie z gleb (rolnictwo ekologiczne i programy rolnośrodowiskowe),
3. Zrównoważone wykorzystanie materiałów, wody i energii,
4. Dalsza poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego dla ochrony zdrowia mieszkańców polegająca na:
 - zmniejszeniu ładunku zanieczyszczeń odprowadzanego do wód przez modernizację i budowę nowych oczyszczalni ścieków,
 - optymalizacji potrzeb transportowych i ograniczeniu emisji ze środków transportu jako elementu poprawy jakości powietrza,
 - realizacji programów ograniczenia wielkości emisji do powietrza ze źródeł przemysłowych i komunalnych,
 - wycofaniu z obrotu i stosowania substancji niszczących warstwę ozonową,
 - wspieraniu działań mających na celu ograniczenie uciążliwości hałasu,

5. Ochrona klimatu polegająca na:

- Wykorzystaniu lasów jako pochłaniaczy gazów cieplarnianych,
- Dalsza redukcja emisji gazów cieplarnianych ze wszystkich sektorów gospodarki, wspieranie programów w tym zakresie,

Większość wymienionych celów są doprecyzowanie celów zawartych w VI Programie Działań na Rzecz Środowiska UE (Decyzja 1600/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 lipca 2002r. Dz. U. WE. L 242, z 10.09.2002r.) oraz odnowionej Strategii UE dotyczącej Trwałego Rozwoju (dokument nr 10117/06 stanowiący załącznik do noty Rady Unii Europejskiej z dnia 9 czerwca 2006r). W ten sposób realizacja krajowej polityki ekologicznej spełnia cele ochrony środowiska na szczeblu wspólnotowym.

Natomiast ustawa Prawo ochrony środowiska określa następujące zasady :

- zasada zintegrowanego podejścia do ochrony środowiska jako całości - ochrona jednego lub kilku elementów przyrodniczych powinna być realizowana z uwzględnieniem ochrony pozostałych elementów,
- zasada zapobiegania - ten, kto podejmuje działalność mogącą negatywnie oddziaływać na środowisko, jest obowiązany do zapobiegania temu oddziaływaniu,
- zasada przyczynowości - ten, kto podejmuje działalność, której negatywne oddziaływanie na środowisko nie jest jeszcze w pełni rozpoznane, jest obowiązany, kierując się przyczynowością, podjąć wszelkie możliwe środki zapobiegawcze,
- zasada „zanieczyszczający płaci” - ten, kto powoduje szkodę w środowisku, w szczególności przez jego zanieczyszczenie, ponosi koszty usunięcia skutków tego zanieczyszczenia oraz ten, kto może spowodować szkodę w środowisku, w szczególności przez jego zanieczyszczenie, ponosi koszty zapobiegania temu zanieczyszczeniu,
- zasada dostępu obywateli do informacji o środowisku i jego ochronie na warunkach określonych w ustawie prawo ochrony środowiska,
- zasada uwzględniania wymagań ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju przy opracowywaniu polityk, strategii, planów i programów,
- prawo obywateli do uczestniczenia w postępowaniu w sprawie wydania decyzji z zakresu ochrony środowiska lub przyjęcia projektu polityki, strategii, planu lub

programu, w tym dotyczących gospodarki odpadami, w przypadkach określonych w ustawie - Prawo ochrony środowiska.

W Programie Ochrony Środowiska dla Województwa Świętokrzyskiego oraz w Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Ostrowieckiego zostały uwzględnione wszystkie istotne cele ustanowione w powyższej cytowanych dokumentach. Za działania priorytetowe uznano:

- prowadzenie edukacji na rzecz zrównoważonego rozwoju, dotyczącej wszystkich elementów i uciążliwości środowiska,
 - realizacji oczyszczalni ścieków wraz z systemami kanalizacyjnymi w ramach programu osłonowego zbiorników wodnych,
 - budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach, gdzie nie jest możliwe podłączenie do zbiorowego systemu odprowadzania ścieków,
 - uporządkowanie gospodarki ściekami opadowymi,
 - odbudowa melioracji w celu przeciwdziałania skutkom suszy,
 - zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii, szczególnie zwiększenie pozyskiwania energii biomasy,
 - prowadzenie działań energooszczędnych w budownictwie i mieszkalnictwie, szczególnie poprzez stosowanie energooszczędnych materiałów budowlanych oraz wykonywanie termomodernizacji budynków szczególnie w obiektach użyteczności publicznej,
 - ograniczanie emisji ze środków transportu poprzez modernizację taboru, wykorzystywanie paliwa gazowego w miejsce oleju napędowego i benzyny; zwiększenie przepustowości na największych trasach komunikacyjnych,
 - wdrożenie sieci Natura 2000 na terenie gminy,
 - ochrona gleb o najlepszej przydatności rolniczej,
 - racjonalne korzystanie z surowców mineralnych,
 - działania zapobiegające powstawaniu poważnych awarii w trakcie przewozu materiałów niebezpiecznych.
- W Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Bodzechów zostały ujęte i doprecyzowane cele i kierunki działań przedstawione powyżej. Konkretnie kierunki działań w zakresie ochrony środowiska na następnie lata zostały przedstawione w pkt. 2 niniejszej Prognozy.

Opracowana przez:

Ekspertkie Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandomierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.
tel: (041) 2480007; fax: (041) 2654450, e-mail: biuro@ebzbp.com, www. ebzbp.com

32

11. Określenie, analiza i ocena przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko.

Ocenie możliwych oddziaływań na środowisko poddano zadania inwestycyjne jak i nieinwestycyjne ujęte do realizacji w ramach przedstawionych w Programie poszczególnych celów. Realizacja zadań Programu Ochrony Środowiska ma na celu poprawę istniejącego stanu środowiska. Należy jednak zwrócić uwagę na to, iż niektóre przedsięwzięcia wiążą się z lokalnym oddziaływaniem na środowisko. W związku z powyższym mogą występować konflikty społeczne. Niniejsza analiza ocenia skutki dla środowiska (zagrożenia i efekty ekologiczne), które mogą wystąpić w wyniku realizacji Programu.

Planowane inwestycje obejmować będą szereg działań mających na celu poprawę gospodarki wodno – ściekowej, jakości powietrza atmosferycznego, rozbudowę infrastruktury sanitarnej oraz modernizację i budowę lokalnej infrastruktury sportowej, edukacyjnej i społecznej. Realizacja polityki ekologicznej ma zostać osiągnięta poprzez realizację następujących zadań:

- budowa kanalizacji w miejscowościach: Bodzechów, Szewna, Miłków, Jędrzejów, Dankówek, Chmielów, Świrna, Jędrzejowice, Goździelin,
- budowa i przebudowa urządzeń zaopatrzenia w wodę i poboru wody,
- budowa zbiornika retencyjno – rekreacyjnego w miejscowości Chmielów,
- modernizacja istniejącego systemu melioracyjnego,
- budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków w miejscach gdzie nie ma możliwości włączenia do sieci kanalizacji zbiorowej lub wywózzenie nieczystości z istniejących szamb do oczyszczalni ścieków,
- budowa lub modernizacja oczyszczalni lub podczyszczalni ścieków pochodzenia rolniczego, - budowa lub modernizacja oczyszczalni lub podczyszczalni ścieków przemysłowych,
- rozbudowa sieci gazowej,
- wspieranie budowy instalacji odnawialnych źródeł energii (OZE).

Stopień i zakres oddziaływania wskazany w tabeli poniżej zależeć będzie od lokalizacji danego przedsięwzięcia. Określenia zmian stanu środowiska na obszarach objętych znaczącym oddziaływaniem w określeniu do w/w. zadań wymagać będzie przeprowadzenia odrębnych postępowań w sprawie oceny oddziaływań na środowisko w odniesieniu do konkretnych warunków środowiskowych przyjęto, iż na tym etapie wystarczające będzie omówienie typowych oddziaływań środowiskowych. W niektórych przypadkach oddziaływanie w zależności od aspektu jaki się rozważa może mieć jednocześnie negatywny

Opracowana przez:

Ekspertkie Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandomierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.
tel: (041) 2480007; fax: (041) 2654450, e-mail: biuro@ebzbp.com, www. ebzbp.com

33

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY
 ŚRODOWISKA DLA GMINY BODZECHÓW – AKTUALIZACJA NA LATA 2009 – 2013

jak i pozytywny wpływ na dany element (np. drogi, zbiorniki retencyjne). Przy tak przeprowadzanej ocenie możliwe jest określenie potencjalnych niekorzystnych skutków środowiskowych związanych z realizacją poszczególnych zadań. Ponadto w fazie niekorzystne oddziaływanie realizacji poszczególnych działań budowy występujące podczas budowy ma charakter przejściowy.

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY BODZECHÓW – AKTUALIZACJA NA
 LATA 2009 – 2013

Komponenty środowiska		Kolizja z obszarami szczególnie cennymi przyrodniczo	Klimat i zasoby naturalne	Krajobraz, zabytki i dobra materialne	Powierzchnia ziemi	Powietrze i środowisko akustyczne	Woda (w tym GZWP)	Ludzie	Różnorodność biologiczna, zwierzęta, rośliny	Budowa i modernizacja lokalnej infrastruktury drogowej	Modernizacja istniejącego systemu melioracyjnego	Budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków w miejscach gdzie nie ma możliwości włączenia do sieci kanalizacji zbiorowej lub wywołanie nieczystości z istniejących szamb do oczyszczalni ścieków	Budowa lub modernizacja oczyszczalni lub podczyszczalni ścieków przemysłowych	Budowa lub modernizacja oczyszczalni lub podczyszczalni ścieków pochodzenia rolniczego	Rozbudowa sieci gazowej	Budowa instalacji OZE	Budowa zbiornik retencyjno – rekrecyjnego w Chmielowie
		+	+	+	0	+	+	+	+	-/0	+	0	0	+	+	-/0	-/0
		Tak	Tak	Tak	0	+	+	+	+	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
		+/+	+/0	+/+	0	0	+	+	+	+/+	+/+	+/+	+/+	+/+	+/+	+/0	+/+

Oznaczenia:

- „+” – oddziaływanie pozytywne lub z przewagą oddziaływań pozytywnych;
- „-” – oddziaływanie negatywne lub z przewagą oddziaływań negatywnych;
- „0” – oddziaływanie neutralne;
- „+/„ -” – oddziaływanie niejednoznaczne (pozytywno-negatywne, pozytywno-neutralne, negatywno-neutralne”

Realizacja zadań w zakresie ochrony wód podziemnych (zbiornika GZWP 420 Wierzbica – Ostrowiec) oraz powierzchniowych przyczyni się do racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi. Dzięki realizacji tych zadań możliwe będzie ograniczenie zużycia wody a co za tym idzie szczególnie cennych wód podziemnych. Inwestycje w zakresie wodociągów i kanalizacji przyczynią się do poprawy jakości wody pitnej oraz do podniesienia standardu życia mieszkańców. Zapobiegają zanieczyszczeniu wód podziemnych. Kanalizacja deszczowa zapobiegnie odprowadzaniu nieczyszczonych wód opadowych i roztopowych do wód powierzchniowych i do ziemi.

Budowa zbiorników retencyjnych przyczynia się do zmniejszenia deficytu wody, może jednak niekorzystnie wpływać na środowisko. Wiąże się to z zajęciem gruntów rolnych lub leśnych, a także terenów w dolinach rzecznych, co powoduje zniszczenie siedlisk i zmiany w krajobrazie. Dlatego przed podjęciem decyzji o budowie zbiornika należy dokładnie przeanalizować wszystkie korzyści i straty dla środowiska.

Zabiegi melioracyjne pozwalają utrzymać właściwe stosunki wodno – powietrzne w glebach powstrzymując ich degradację.

Degradację gleb powoduje złe wykorzystanie nawozów i środków ochrony roślin, czy niewłaściwe zabiegi agrotechniczne. Wapnowanie gleb pozwala na utrzymanie odpowiedniego odczynu gleby co zapobiega pobieraniu metali ciężkich przez rośliny.

Budowa i modernizacja dróg wiąże się z lokalnym zaburzeniem stosunków wodnych, przekształceniem powierzchni, hałasem, ale w znacznej mierze przyczynia się do poprawy życia standardów życia mieszkańców.

Budowa instalacji OZE może powodować lokalne niekorzystne oddziaływanie, hałas, oraz zmiany w krajobrazie w przypadku instalacji wiatrowych a także zmiany w stosunkach wodnych w odniesieniu do instalacji wodnych. Jednak w znacznej mierze przyczyniają się do

ograniczenia zanieczyszczeń powietrza oraz ogólnej degradacji środowiska jaka ma miejsce w przypadku uzyskiwania energii np. ze spalania węgla kamiennego.

12. Przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego Programu.

Do przedsięwzięć realizowanych w ramach „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Bodzeczów – Aktualizacja na lata 2009 – 20013”, które mogą negatywnie oddziaływać na środowisko należą przede wszystkim na etapie budowy lub modernizacji inwestycje w zakresie infrastruktury komunalnej: wodociągi, kanalizacja, sieć gazowa a także w fazie realizacji i eksploatacji drogi, zbiorniki retencyjne. Negatywne oddziaływanie tych inwestycji na środowisko można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywołanych przez nie przekształceń środowiska zależy będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań. Ponadto prawidłowy projekt uwzględniający potrzeby ochrony środowiska zarówno na etapie budowy jak i w fazie eksploatacji inwestycji pozwoli także ograniczyć te oddziaływania.

- Do ogólnych działań ograniczających oddziaływanie należą:
- w czasie realizacji inwestycji prawidłowe zabezpieczenie techniczne sprzętu i placu budowy, w tym zwłaszcza w miejscach styku z ekosystemami szczególnie wrażliwymi na zmiany warunków siedliskowych;
 - stosowanie odpowiednich technologii, materiałów i rozwiązań konstrukcyjnych;
 - dostosowanie terminów prac do terminów rozrodu zwierząt;
 - maskowanie elementów dyszarmonijnych dla krajobrazu.

Przy realizacji koncepcji budowy zbiorników małej retencji należy tak planować zakres prac budowlanych, aby w możliwie najwyższym stopniu zapewnić ochronę gleb, siedlisk, naturalnego ukształtowania terenu i stosunków wodnych. W celu zmniejszenia negatywnego wpływu budowl i hydrotechnicznych (m. in. budowa instalacji OZE) na ciągłość cieków należy zaprojektować przepławki dla ryb. Dla eliminacji ujemnych dla środowiska skutków piętrzenia wody w zbiorniku retencyjnym, należy na etapie opracowywania koncepcji jego budowy, przewidzieć wykonanie systemów regulujących stosunki wodne na obszarach przyległych. Aby zapobiec eutrofizacji zbiornika należy w obrębie zlewni zbiornika zapewnić

budowę kanalizacji i oczyszczalni ścieków oraz tworzyć strefy buforowe co ograniczy spływ substancji biogennych z pól.

Realizacja infrastruktury transportu drogowego nie może zagrazać trwałości układów przyrodniczych i ciągłości funkcjonowania środowiska przyrodniczego. Realizując inwestycje drogowe należy ograniczać presję na tereny wrażliwe, unikać tworzenia barier dla funkcjonowania przyrody. Istotne jest zachowanie drożności korytarzy ekologicznych oraz utrzymanie głównych szlaków migracji zwierząt. Zapewnienie przepustów lub kładek dla zwierząt w poprzek drogi, pozwoli utrzymać te szlaki migracyjne. Aby ograniczyć oddziaływanie drogi jako źródła emisji hałasu i spalin należy w projekcie uwzględnić możliwość budowy ekranów akustycznych oraz takie rozwiązania, które poprawią płynność ruchu np. wydzielenie pasa awaryjnego, wydzielenie pasów do skrętu w rejonie skrzyżowań, budowa zatok w rejonie przystanków komunikacji, budowa przestrzeni parkingowych, odpowiednia geometria łuków, budowa skrzyżowań wielopoziomowych. Ponadto nasadzenia wzdłuż drogi mogą ograniczyć rozprzestrzenianie się zanieczyszczeń.

W przypadku gdy całkowite uniknięcie danego oddziaływania jest niemożliwe i istnieje niebezpieczeństwo nieodwracalnego zniszczenia szczególnie cennych elementów przyrody, konieczne jest podjęcie odpowiednio wcześniej działań kompensacyjnych. Należy m.in. zapewnić odtworzenie zniszczonych siedlisk w miejscach zastępczych, sztuczne zasilanie osłabionych populacji; tworzenie alternatywnych połączeń przyrodniczych i różnorodnych tras migracji zwierząt.

Mając na uwadze duży zasięg oraz w większości przypadków nieodwracalny charakter przekształceń środowiska podczas realizacji analizowanych inwestycji, zaleca się dokładne rozważanie lokalizacji inwestycji a także zastosowanie przyjaznych dla środowiska oraz wysokiej klasy rozwiązań technicznych.

13. Przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w Programie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru.

Większość proponowanych do realizacji przedsięwzięć w ramach „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Bodzeczów – Aktualizacja na lata 2009 – 2013” ma pozytywny wpływ na środowisko i proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia.

Ponadto dokument jest na wysokim stopniu ogólności i w związku z tym brak jest możliwości precyzyjnego określenia działań alternatywnych.

Skutki środowiskowe podejmowanych działań zależą od występowania w rejonie lokalizacji przedsięwzięć, tzw. rejonów wrażliwych, dlatego przy realizacji zaplanowanych działań należy rozważać warianty alternatywne tak, aby wybrać ten, który w jak najmniejszym stopniu będzie negatywnie oddziaływał na środowisko. jako warianty alternatywne przedsięwzięcia można rozważać: warianty lokalizacji, warianty konstrukcyjne i technologiczne, warianty organizacyjne czy warianty polegające na niezrealizowaniu inwestycji. Brak realizacji inwestycji nie zawsze oznacza, że nie nastąpi żadne oddziaływanie na środowisko, ponieważ brak realizacji inwestycji może także powodować konsekwencje środowiskowe.

14. Streszczenie.

Niniejsza prognoza została opracowana dla Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Bodzechów na lata 2009 – 2013 zgodnie z zakresem określonym w Ustawie z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008r. Nr 199, poz. 1227), w piśmie z dnia 20.08.2009r. Nr RDOŚ-26-WPN.II-0713-54/09/el Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Kielcach oraz w piśmie z dnia 25.08.2009r. Nr SE.V-4410/69/KK/09 Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Kielcach.

Głównym celem tej prognozy jest określenie potencjalnych skutków dla środowiska jakie mogą wystąpić w wyniku realizacji zadań przewidzianych w Programie Ochrony Środowiska. W projekcie Programu analizowano przede wszystkim obecny stan środowiska. Zapropnowano cele i działania, zmierzające do poprawy tego stanu oraz metody monitoringu Programu.

Negatywne krótkoterminowe oddziaływania na zasoby środowiska mogą być związane z fazą realizacji inwestycji. Jako ewentualne długoterminowe oddziaływania zidentyfikowano:

- nieodwracalne zmiany w krajobrazie (inwestycje drogowe, zbiorniki retencyjne),
 - zmiany reżimu wodnego i stosunków wodnych (inwestycje drogowe, zbiorniki retencyjne),
 - Realizacja zadnego z zadań nie pociągnie za sobą oddziaływania transgranicznego.
- Większość realizowanych przedsięwzięć ma pozytywny wpływ na środowisko i proponowanie rozwiązań alternatywnych nie ma uzasadnienia. W przypadku inwestycji, których oddziaływanie na środowisko może mieć negatywne oddziaływanie należy rozważyć warianty alternatywne tak aby wybrać ten, który w najmniejszym stopniu będzie niekorzystnie wpływać na środowisko.

Przeprowadzona analiza i ocena pozwala stwierdzić, że generalnie realizacji działań przewidzianych w Programie spowoduje poprawę jakości środowiska.

Przewodniczący Rady Gminy

M. Cwik
Władysław Cwik

Opracowana przez:

Ekspertyczne Biuro Zarządzania Bezpieczeństwem Pracy
ul. Sandomierska 40, 27 – 400 Ostrowiec Św.
tel: (041) 2480007, fax: (041) 2654450, e-mail: biuro@ebzbp.com, www. ebzbp.com